

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Kenmerk
IENM/BSK-2013/103598

Datum 7 juni 2013
Betreft Het ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit
milieubeheer, Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten

Geachte voorzitter,

Het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (nieuwe activiteiten en herstel van gebreken van wetstechnische en inhoudelijk ondergeschikte aard) (Kamerstukken, 2013, 29383, nr. 210) is in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure aan uw Kamer aangeboden. Naar aanleiding van deze voorhangprocedure heb ik een aantal vragen ontvangen (ingezonden 21 mei 2013) van de leden van de PvdA-fractie en van de leden van de fractie van D66 van uw Kamer. Hierbij doe ik u de antwoorden op deze vragen toekomen.

Antwoorden op de vragen van de leden van de fractie van de PvdA

In antwoord op de vraag van de leden van de fractie van de PvdA over de redenen waarom het bedrijfsleven en het bevoegd gezag met betrekking tot zuiveringstechnische werken niet wensen te wachten op een volgende wijziging van het Activiteitenbesluit (waarmee nieuwe bedrijfstakken onder algemene regels worden gebracht), kan ik het volgende melden. Zuiveringstechnische werken vallen voor wat betreft de milieuaspecten geur, bodem en geluid van het zuiveringsproces al vanaf 2011 onder het Activiteitenbesluit. Uit een oogpunt van zorgvuldigheid is destijds besloten om de eventuele omzetting van de lozingsvergunningen krachtens de Waterwet naar algemene regels bij zuiveringstechnische werken aan te houden tot een volgende tranche van het Activiteitenbesluit. Dit om voldoende tijd te creëren om een dergelijk omzetting zorgvuldig voor te bereiden. In de afgelopen periode heeft er een brede afstemming plaatsgevonden met de belanghebbenden (waterschappen en Rijkswaterstaat). Er zijn naar aanleiding daarvan algemene regels voor de lozings van zuiveringstechnische werken geformuleerd. Verder uitstel van invoering van deze algemene regels wordt door de sector niet wenselijk geacht. Naast lastenverlichting voor de sector is de belangrijkste reden hiervoor dat een duurzamere fosforverwijdering op zuiveringstechnische werken mogelijk wordt met als resultaat een betere beheersing van het proces van fosforverwijdering, minder chemicaliëngebruik, lager energieverbruik, minder productie van zuiveringsslib en de mogelijkheid om fosfor terug te winnen. Vooralsnog is de volgende tranche, waarin opnieuw activiteiten onder de werking van het Activiteitenbesluit worden gebracht, gepland voor 1 juli 2015.

Betreffende de vraag van de leden van de fractie van de PvdA over het aantal zuiveringstechnische werken dat vanwege de uit de Europese richtlijn industriële emissies voortvloeiende verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport omgevingsvergunningplichtig blijven, kan ik u het volgende melden. Van de 357 zuiveringstechnische werken in Nederland zullen er 70 omgevingsvergunningplichtig blijven als gevolg van de Richtlijn Industriële emissies. De reden daarvoor is dat deze zuiveringstechnische werken een slibgistingcapaciteit hebben van meer dan 50 ton per dag. Van deze vergunningplichtige zuiveringstechnische werken zijn er minimaal 40 verplicht tot het opstellen van een milieueffectrapport omdat deze een ontwerpcapaciteit van 150.000 i.e. (inwonerequivalenten) of meer hebben (Besluit milieueffectrapportage, bijlage, onderdeel C, categorie 18.6). Daarbovenop zullen enkele tientallen zuiveringstechnische werken omgevingsvergunningplichtig blijven als gevolg van het Besluit omgevingsrecht (Bor, bijlage I, categorie 28, 28.10) omdat deze afvalstoffen van buiten de inrichting verwerken, die niet via de riolering maar per vrachtwagen worden aangevoerd. Doorgaans betreft het hier zuiveringsslib van andere zuiveringstechnische werken in eigen beheer, rioolslib vanuit een gemeentelijk rioolstelsel of slootmaaisel.

De leden van de fractie van de PvdA vragen voorts wat de kwalitatieve verbeteringen zijn van dit wijzigingsbesluit ten opzichte van het huidige regime van lozingsvergunningen. In antwoord hierop kan ik u melden dat dit wijzigingsbesluit naast de reeds onder de werking van algemene regels gebrachte milieuaspecten (bodem, geluid, geur) van het zuiveringsproces ook de lozingen van zuiveringstechnische werken onder de algemene regels van hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit brengt. Met ingang van dit jaar zijn de in hoofdstuk 3 opgenomen algemene regels ook gaan gelden voor inrichtingen die vallen onder de werking van de Europese richtlijn industriële emissies (RIE) (PbEU 2010, L 334). Hiermee geldt voor alle zuiveringstechnische werken éénzelfde systematiek voor het vaststellen van lozingsnormen. Dit bevordert de landelijke uniformering en handhaafbaarheid van de lozingen. Handhaving van de gestelde lozingsnormen in de algemene regels en eventueel in de maatwerkvoorschriften zal naar verwachting door het bevoegd gezag niet anders plaatsvinden dan voorheen toen de grenswaarden waren vastgelegd in lozingsvergunningen. Daarnaast zijn binnen het kader van de EU-Richtlijn stedelijk afvalwater (PbEG 1991, L 135) de waterschappen verplicht jaarlijks een overzicht te verstrekken van de zuiveringsprestaties van elk zuiveringstechnisch werk voor de in deze algemene regels genoemde parameters. Het loslaten van de vergunningplicht zal dus geen negatieve consequenties of verhoogde risico's voor het milieu met zich meebrengen.

Tot slot hebben de leden van de PvdA-fractie gevraagd of er een evaluatie beschikbaar is van de milieueffecten die de invoering van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) voor het demonteren van autowrakken per 1 januari 2011 sindsdien heeft gehad. Ik kan u mededelen dat er geen evaluatie heeft plaatsgevonden. Bij het onder algemene regels brengen van de demontage van autowrakken in de tweede tranche van het Activiteitenbesluit met ingang van 1 januari 2011 zijn de voorschriften afgeleid uit het Besluit beheer autowrakken. Deze instructie-AMvB (op basis van art. 8.45 Wm) was leidend bij het opstellen van vergunningsvoorschriften. De redenen dat bij autodemontage een OBM nodig blijft, is het risico op illegale activiteiten en dat vooraf duidelijk moet zijn dat een demontagebedrijf over alle voorzieningen beschikt die nodig zijn voor een doelmatig beheer van afvalstoffen. Voor een uitgebreide beschrijving

hierover, verwijs ik u naar de nota van toelichting bij de tweede tranche Activiteitenbesluit (Stb. 2010, nr. 781, blz. 86).
Samenvattend heb ik een bijdrage geleverd aan lastenreductie en aan een verantwoorde demontage van een groeiende groep voertuigen in Nederland.

Antwoorden op de vragen van de leden van de fractie van de D66

De leden van de fractie van D66 vragen of ik voornemens ben bij lozing van stedelijk afvalwater grenswaarden in te stellen voor de hoeveelheid medicijnresten in het water, dan wel een maximale hoeveelheid, en daarvoor vervolgens ook een immissietoets in te stellen om op die manier de waterkwaliteit veilig te stellen. In antwoord hierop kan ik melden dat ik voornemens ben uw Kamer binnenkort een brief te sturen waarin ik de problematiek van geneesmiddelen in het milieu, mogelijke nadelige gevolgen voor de drinkwaterbereiding en de aanpak daarvan zal schetsen en waarbij ik ook een relatie zal leggen met andere microverontreinigingen.

De leden van de fractie van D66 vragen mij hoe ik sta tegenover het opnemen van medicijnresten in de richtlijn stedelijk afvalwater, dan wel de Kaderrichtlijn Water (PbEG 2000, L 337). In reactie hierop kan ik het volgende melden. In het traject van de herziening van de Richtlijn Prioritaire Stoffen (2008/105/EC), een dochterrichtlijn van de Kaderrichtlijn Water, is uitvoerig gesproken over het opnemen van drie geneesmiddelen op de lijst met prioritaire stoffen. Tijdens de onderhandelingen tussen de Europese Raad en het Europees Parlement is hier niet voor gekozen. Wel is afgesproken dat de Europese Commissie binnen twee jaar een strategie opstelt waarin wordt beschreven hoe negatieve milieueffecten van medicijnresten voorkomen kunnen worden. Hierbij zou de Richtlijn stedelijk afvalwater ook een rol kunnen spelen. Nederland blijft zich in Europa inzetten voor voldoende aandacht voor het voorkomen van geneesmiddelen in het milieu, waarbij wel oog wordt gehouden voor proportionaliteit en subsidiariteit. Definitieve vaststelling van de herziening van de Richtlijn Prioritaire Stoffen is voorzien tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement in juli van dit jaar.

De genoemde leden vragen wat de mogelijkheid is dat zuiveringstechnische werken medicijnresten uit de stedelijke afvalwaterstroom halen, er hiervoor reeds Beste Beschikbare Technieken bestaan of dat er onderzoek naar wordt verricht. Voor wat betreft de mogelijkheid om medicijnresten uit stedelijk afvalwater te halen, verwijs ik naar een brief die op 4 september 2012 naar uw Kamer is gestuurd door mijn ambtsvoorganger (Kamerstukken II, 2011/12, 27625, nr. 281). De bestaande zuiveringstechnische werken zijn primair ontworpen voor het (biologisch-fysisch) verwijderen van onopgeloste stoffen, zuurstofbindende stoffen en nutriënten. Andere verontreinigende stoffen, zoals medicijnresten, liften mee met dit zuiveringsproces en worden afhankelijk van de stoffeigenschappen in meer of mindere mate uit het stedelijke afvalwater verwijderd. Voor vergaande verwijdering van medicijnresten (en andere microverontreinigingen) is een aanvullende zuiveringsstap, zoals behandeling met ozon of actieve kool of een combinatie daarvan, op de bestaande zuiveringstechnische werken nodig.

Tot slot vragen de leden van de fractie van D66 naar de mogelijkheden van fosforterugwinning, om welke volumes het gaat en welke belemmeringen er eventueel spelen. In antwoord hierop, kan ik u melden dat er in Nederland jaarlijks 11.000 tot 12.000 ton fosfor wordt verwijderd uit stedelijk afvalwater in zuiveringstechnische werken en in zuiveringsslib is vastgelegd. Dit is ongeveer de helft van de hoeveelheid fosfor die jaarlijks wordt geïmporteerd en gebruikt als

kunstmest. Zowel in Nederland als daarbuiten worden momenteel processen ontwikkeld voor winning van fosfor uit stedelijk afvalwater. Zoals in de brief aan uw Tweede Kamer van 5 maart 2013 over de voortgang van de uitvoering van het Ketenakkoord Fosfaatkringloop is aangegeven (Kamerstukken II, 2012/13, 32852, nr. 14, bijlage) zijn hierbij twee routes te onderkennen: [i] op locatie zelf uit fosforrijke deelstromen op het zuiveringstechnische werk, en [ii] bij de eindverwerking van zuiveringsslib door het terugwinnen van fosfor uit verbrandingsassen door specifieke slibverwerkingsinstallaties. De wijze van fosforverwijdering op een zuiveringstechnisch werk heeft invloed op de effectiviteit van het terugwinningproces van fosfor en hergebruik later. Dit wijzigingsbesluit speelt hierop in door de lozingsnorm voor fosfor aan te passen door deze anders te formuleren. Hierdoor is minder bijsturing nodig door middel van chemische fosforverwijdering, waarbij gebruik wordt gemaakt van ijzerhoudende zouten. Deze zouten hebben een negatief effect op het hergebruik van fosfor. Afzet van eventueel teruggewonnen fosfor in Nederland en het buitenland (struvietkristallen respectievelijk fosfaatrijk as) is geen probleem, maar randvoorwaarde is wel dat het eindproduct in grotere hoeveelheden met constante kwaliteit, voldoende zuiverheid, en in ieder geval vrij van pathogenen en met de juiste fysische eigenschappen moet kunnen worden geproduceerd.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Wilma J. Mansveld